

EKOAKTIV | e-bilten Škole Ekološkog Aktivizma | Jun 2012 | Broj 3

Poštovani čitaoci i čitateljke,

Pred Vama je treći po redu e-bilten „EKOAKTIV“ u kom se možete upoznati sa aktivnostima našeg ekološkog karavana, koji postaje prepoznat i od strane drugih institucija, što svjedoče i pozivi koje cjelokupni tim Škole ekološkog aktivizma dobija za učešće u značajnim dešavanjima iz oblasti životne sredine.

Kako je naša vizija bila da stvorimo mrežu pojedinaca iz različitih institucija kojima će životna sredina biti zajedničko interesovanje, raduje nas što prepoznajemo da je oko onih najbitnijih i suštinskih životnih tema, kao što je kvalitet životne sredine, moguće postići opšti konsenzus i prevazići razlike poput partijske ili ideološke pripadnosti.

Raduje nas činjenica da je sedam mladih lidera parlamentarnih političkih partija, zajedno sa predstavnicima medija i studenata/kinja završnih i specijalističkih studija Univerziteta Crne Gore, imalo mogućnost da upozna nadležnosti gotovo svih najvažnijih institucija iz oblasti životne sredine i u direktnoj komunikaciji razmjeni stavove sa njihovim rukovodiocima.

Time je ispunjen još jedan projektovani cilj – unaprijeđenje međusektorske komunikacije i saradnje.

Nadamo se da će na kraju ovogodišnjeg programa biti ispunjena i očekivanja naših polaznika/ca, te da ćemo na obostrano zadovoljstvo nastaviti sa uspješnom saradnjom.

Aleksandar Perović, izvršni direktor
Ekološkog pokreta „OZON“

ČITAJTE U OVOM BROJU:

- Panel diskusija: „Zračenje u kontekstu uticaja na zdravlje ljudi životnu sredinu“,
- Posjeta Arhus centru Nikšić,
- Učešće u javnoj raspravi za SEA za višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici”,

I o ostalim aktivnostima....

Panel o uticaju zračenja na zdravlje ljudi i životnu sredinu

2

U petak 18. maja, u podgoričkom hotelu „City“ održana je panel diskusija na temu : „Zračenje u kontekstu uticaja na zdravlje ljudi i životnu sredinu“

Panel su otvorili g-din Valdemar Figaj, Zamjenik šefa Misije OSCE u Crnoj Gori, g-đa Ivana Vojinović, Pomoćnica ministra za životnu sredinu, g-đa Daliborka Pejović, direktorka Agencije za zaštitu životne sredine i g-din Aleksandar Perović, direktor Ekološkog pokreta „OZON“.

Na I sesiji na kojoj je bilo riječi o uticaju radona na životnu sredinu i zdravlje ljudi, tematske prezentacije su imali g-đa Tamara Đurović iz Ministarstva održivog razvoja in turizma i g-đa Nataša Bjelica, iz Agencije za zaštitu životne sredine, dok su komentare na temu dali prof. dr Perko Vukotić i predstavnici Centra za Ekotoksikološka Ispitivanja Crne Gore (CETI).

Druga sesija je bila posvećena uticaju elektromagnetskog zračenja na zdravlje ljudi i životnu sredinu a tematsku prezentaciju je imao g-din Slavko Radonjić iz Agencije za zaštitu životne sredine.

Ovo je bi treći po redu panel u okviru programa Škola Ekološkog Aktivizma 2012, kojeg u partnerstvu realizuju Misija OSCE u Crnoj Gori i Ekološki pokret „OZON“.

Posjeta Arhus centru Nikšić

3

Preparila: mr Snežana Jočić

U subotu, 2.juna, polaznici Škole ekološkog aktivizma su bili u posjetu Arhus Centru Nikšić, koji od 11.11.2011.godine funkcioniše kao posebna organizaciona jedinica Ekološkog pokreta „OZON“.

G-din Milan Korać, koordinator Arhus Centra Nikšić, goste je upoznao sa ciljem osnivanja, načinu funkcionisanja, finansiranju i sa aktivnostima koji su realizovali u saradnji sa građanima i nadležnim Institutijama. Takođe su dati na uvid zakonski akti koji regulišu oblast zaštite životne sredine i rad Arhus Centra, literatura koja je vezana za ovu oblast, kao i materijali sa aktuelnih panel diskusija na kojima Ekološki pokret „OZON“ aktivno učestvuje.

Arhus Centar Nikšić omogućava građanima i organizacijama civilnog društva uvid u zakone i propise iz oblasti životne sredine, posredovanje oko pravnih konsultacija i stručnu literaturu na ovu temu. Takođe, on omogućava svim zainteresovanim prostor i tehničku podršku ukoliko se pokrene neko pitanje koje iziskuje organizovanje okruglih stolova ili konferencija za novinare.

Bez obzira što se Arhus Centar Nikšić finansira iz sredstava „OZON“-a, za proteklih pola godine je imao puno značajnih aktivnosti od kojih je bitno spomenuti: pokretanje online rasprave vezane za planiranu izgradnju vjetroelektrana na Krnovu, učestvovanje na brojnim javnim raspravama iz oblasti zaštite životne sredine, kao i podsticanje drugih nevladinih organizacija da učestvuju u donošenju dokumenata koje formiraju Vladina tijela.

O respektabilnosti rada Ekološkog pokreta „OZON“ dovoljno govori to što su prva Nevladina organizacija kojoj je povjerenio da daje dokumenta na javni uvid (u slučaju vjetroelektrana na Krnovu).

Od osnivanja pa do danas, Arhus Centar Nikšić je realizovao sedam predmeta koje su inicirane od strane građana.

Svi zainteresovani građani se zaposlenima u Arhus Centru Nikšić mogu obratiti na sledeći način:

-pisanim putem na e-mail: arhus-nk@ozon.org.me

-dolaskom u kancelarije u Ulici Serdara Jola Piletića svakog radnog dana u periodu od 9-13h

-pozivom na broj info-linije +382 40 241 063 na kojoj će dobiti sve potrebne informacije.

Autorka je magistar ekologije i zaštite životne sredine.

Učešće na Javnoj raspravi za SPU na životnu sredinu za višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici

4

Foto: Detalj sa okruglog stola koji je organizovala NVO Green Home

Polaznici/e Škole Ekološkog Aktivizma 2012. godine su, kao vid praktičnog dijela programa, imali priluku da se upoznaju sa svim segmentima javne rasprave na primjeru Strateške procjene uticaja (SPU) na životnu za višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici.

Nakon predavanja o suštini procesa i simulacije javne rasprave koje su održale g-đa Tamara Brajović i g-đa Jovana Žarić, iz Agencije za zaštitu životne sredine, te uvida u dokumentaciju koja je bila na javnoj raspravi, zahvaljujući pozivu NVO Green Home, polaznici/e su imali/e mogućnost da se na okruglom stolu „Ocjena SPU na životnu sredinu za višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnici”, održanom 6. juna u PR centru u Podgorici, upoznaju i sa timom obrađivača i zajedno sa predstavnicima/ama više institucija učestvuju u diskusiji.

Takođe, polaznici/e su upoznati/e sa Komentarima koje je uputio Ekološki pokret „OZON”, kako bi imali uvid i u taj segment učešća u javnim raspravama.

Učešće na Javnoj raspravi o nacrtu dozvole za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada

5

Foto: Detalj sa javne rasprave

U srijedu 30. maja u Multimedijalnoj Sali Ministarstva održivog razvoja i turizma, održana je Javna rasprava o nacrtu dozvole za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada, koje je formirano u krugu JU Centar za ekotoksikološka istraživanja (CETI) Crne Gore u Podgorica a koje je u vlasništvu Ministarstva održivog razvoja i turizma.

Na javnoj raspravi koju su uz podršku Misije OSCE u Crnoj Gori, upriličili Arhus centri Podgorica i Nikšić, govorili su g-din Lloyd Tudik, Šef programa Demokratizacija u Misiji OSCE u Crnoj Gori, g-đa Ivana Vojinović, Pomoćnik Ministra za životnu sredinu, g-đa Daliborka Pejović, direktorka Agencije za zaštitu životne sredine i g-đa Nada Medenica, direktorka JU CETI.

Tematske prezentacije koje su učesnicima javne rasprave približi sve detalje oko osnivanja i budućeg funkcionisanja i monitoringa rada Skladišta za radioaktivni otpad, održali su g-din Slavko Radonjić iz Agencije za zaštitu životne sredine i g-din Tomislav Andelić iz JU CETI.

Nakon toga, uslijedila je diskusija u kojoj su, sem pomenutih institucija, učestvovali i predstavnici NVO Green Home i Ozon, polaznici programa Škola Ekološkog Aktivizma.

U završnoj riječi g-đa Daliborka Pejović, direktorka Agencije za zaštitu životne sredine izrazila je zadovoljstvo što se jedan ovako značajan projekat izvjesno dovodi u završnu fazu i uvjerenje da će JU CETI na najbolji mogući način opravdati dozvolu za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada.

DOZVOLA

Ovaj put bih se osvrnula na Javnu raspravu o Nacrtu dozvole za upravljenje skladištem radioaktivnog otpada koja se održala 30 maja 2012. godine, jer iz lične interakcije sa građanima sam stekla utisak da široj javnosti nije poznato da u Crnoj Gori, tačnije Podgorici postoji skladište za radioaktivni otpad koje još uvijek nije u funkciji. Upravo na ovoj javnoj raspravi imali smo priliku da se upoznamo sa detaljima vezanim za skladište: kako se birala lokacija, da li su postojale alternativne lokacije, detalji vezani za gradnju i monitoring skladišta, kao i o vrsti i količini radioaktivnog otpada koji se nalazi u Crnoj Gori.

Iz prezentacija koje su održali Slavko Radonjić i Tomislav Andelić mogli smo zaključiti da Crna Gora za sada nema velikih količina radioaktivnog otpada. Količine radioaktivnog otpada koje se nalaze, na sreću, ne propadaju visokoradioaktivnom otpadu, međutim postoji određena količina niskog i srednjeg radioaktivnog otpada koji mor biti bezbjedno i stručno uklonjen. Upravo zbog tih količina moramo što prije pustiti „u pogon” skladište za radioaktivni otpad, jer svako odlaganje može se negativno odraziti na bezbjednost i zdravlje građana.

Slobodno mogu reći da je pitanje dana kada će JU „CETI” dobiti dozvolu za upravljanje skladištem radioaktivnog otpada, jer su njihovi kadrovi konstantno i pažljivo pratili izgradnju i opremanje skladišta, usko su se specijalizovali za ovu oblast i spremni su da se odgovorno nose sa ovako rizičnim i zahtijevnim posлом. Moram naglasiti da monitoring skladišta za radioaktivni otpad neće raditi JU „CETI”, već najvjerovaljnije Institut za nuklearne nauke „Vinča”, što dodatno govori sa kakvom se ozbiljnošću prišlo ovom projektu.

Shodno tome mislim i nadam se da će građani Crne Gore ubrzo biti mirni što se uklanjanja i skladištenja radioaktivnog otpada tiče, dok rješenja za komunalni i druge vrste opasnog otpada moraćemo da čekamo još...

Autorka je Specijalista hemijske tehnologije, Ekološko usmjereno.

Piše: Marijana Marković

